

Norsk studentorganisasjon

Holbergs gate 1 / 0166 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

1 Innspill fra Norsk studentorganisasjon

2

3 **Innspill til neste programperiode av** 4 **Erasmus+**

5

6 Kunnskapsdepartementet 21.03.24

7

8 **Kontakt Norsk studentorganisasjon**

9 Jens Bartnes 982 25 995, internasjonalt@student.no

10 Gisle Fuhr, 917 33 075, gisle@student.no

11

12

Norsk studentorganisasjon

Holbergs gate 1 / 0166 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

13 Norsk studentorganisasjon (NSO) er en nasjonal interesseorganisasjon for 34 ulike studentdemokrati ved
14 norske universiteter og høyskoler, som til sammen representerer om lag 270 000 studenter. Vi takker for
15 muligheten til å komme med innspill til neste programperiode av Erasmus+.

16
17 I invitasjonen ber Kunnskapsdepartementet om innspill på hva NSO mener vil være mest relevant å trekke
18 frem i forbindelse med utarbeidelsen av neste programperiode for Erasmus+. Vi vil i det følgende ta
19 utgangspunkt i punkter som trekkes frem i midtveisevalueringen som var vedlagt invitasjonen.

20 21 **Mobilitet i sentrum**

22 NSO mener Erasmus+ er et viktig tiltak for å støtte opp om internasjonal mobilitet i høyere utdanning.
23 Programmet fungerer overordnet sett godt for studenter og motiverer til utveksling innenfor
24 programområdet. NSO har inntrykk av at Erasmus+, og mulighetene som ligger innunder ordningen, er
25 relativt godt kjent blant studenter, i hvert fall sammenlignet med andre mobilitetsordninger. Vi oppfordrer
26 derfor Kunnskapsdepartementet til å spille inn at Erasmus+ fortsatt først og fremst bør være et program
27 rettet mot mobilitet og institusjonelt samarbeid.

28
29 I en tid hvor internasjonalisering av akademia har blitt utfordret med innføringen av skolepenger for
30 studenter utenfor EØS og kutt i bevilgning til utviklingsforskning, er det oppløftende å se at Erasmus+
31 fortsatt har bred politisk støtte. Skal Norge nå målet om at 50% av studenter skal ha et utenlandsopphold
32 (eller EUs mindre ambisiøse mål på 20% studentutveksling) så er det vesentlig at Norge fortsetter å være
33 en aktiv part i Erasmus+, og fortsetter å investere i programmet.

34
35 NSO mener:

- 36 • Mobilitet bør fortsatt være kjerneaktiviteten i programmet
- 37 • Investeringene i Erasmus+ videreføres i kommende statsbudsjett

38 39 **Erasmus+ og Bolognaprosessen**

40 Bolognaprosessen er og skal være den viktigste pådriveren for internasjonalisering av høyere utdanning i
41 Europa. Erasmus-programmet bør inneholde insentiver som bygger opp under og bygger videre på
42 Bologna-verktøyene. Samtidig er det viktig at det ikke blir for stor forskjell på landene som tar del i
43 Erasmus-programmet, og resten av EHEA. Frivillig deltakelse er et viktig premiss i Bologna-prosessen, og
44 Erasmus-programmet bør derfor ikke legge for store føringer for deltakerlandene.

46 NSO mener:

- 47 • Alle tiltak og verktøy i Erasmus+ bør være i tråd med og støtte opp under Bolognaprosessen.

48 **Fellesgrader og Europeiske grader**

49 Fellesgrader kan øke interessen for å implementere Bologna-verktøyene i ulike land, og samtidig bidra til å
50 gi studenter internasjonale erfaringer som også holder høy faglig kvalitet. Når det gjelder introduksjonen av
51 såkalte «Europeiske grader» er NSO bekymret for at disse skal bli prestisjegrader som et lite antall
52 universiteter får muligheten til å tilby, uten at det akademiske innholdet skiller vesentlig fra andre grader.

53 Erasmus+ har bidratt til større grad av studentmobilitet og bedre samarbeid på tvers av landegrensene i
54 Europa. Erasmus Mundus har vært viktig for at denne nye given for internasjonalisering i academia også til
55 en viss grad har inkludert ikke-europeiske land. Det ønsker NSO å videreføre i den kommende
56 prosjektperioden.

57 NSO mener:

- 58 • Fellesgrader kan bidra til tettere og bedre samarbeid på tvers av landegrenser, men Europeiske
59 grader må ikke bli «prestisjegrader» som skaper et klasseskille i europeisk høyere utdanning.
- 60 • Erasmus+ skal fortsatt inkludere satsinger for økt samarbeid med institusjoner i ikke-europeiske
61 land.

62 **Styrke sammenhengene mellom forskning, innovasjon og utdanning**

63 I 'non-paper'-et fra 2017 vedlagt invitasjonen presenteres det flere tiltak rettet mot å styrke sammenhengen
64 mellom forskning, innovasjon og utdanning innunder Erasmus+. I midtveisevalueringen påpekes også
65 manglende synergier og sammenhenger mellom ordninger innunder programmet og mellom Erasmus+ og
66 andre liknende støtteordninger. Eksempelvis så viser midtveisevalueringen at institusjoner som i stor grad
67 samarbeider rundt ansattmobilitet ikke har høyere grad av studentutveksling, samtidig som man ser at
68 samarbeid gjennom Horizon Europa kan ha en positiv effekt på integreringen av utvekslingsstudenter.

69 NSO ser behov for en videre satsning på styrking av sammenhengene mellom forskning, innovasjon og
70 utdanning, og oppfordrer Kunnskapsdepartementet til å se til tiltakene som ble presentert i 2017 – spesielt
71 tiltakene rettet mot involvering av studenter i forskning og kurs som kan rekruttere studenter til en videre
72 karriere i academia. Disse tiltakene er like aktuelle nå som de var i 2017.

79 NSO mener:

- 80 • Kunnskapsdepartementet bør vektlegge tiltak rettet mot å styrke sammenhenger mellom forskning,
81 innovasjon og utdanning i innspillet til EU-kommisjonen.

83 **Lik tilgang til utveksling**

84 Midtveisevalueringen viser til at studenter med komplekse behov, samt studenter fra nord i Norge, i mindre
85 grad deltar i programmet. Manglende støtteordninger pekes på som en av årsakene til dette. NSO mener at
86 Erasmus+ bør ha som ambisjon at alle studenter, uavhengig av studiested eller behov, skal kunne ha lik
87 mulighet til å delta i programmet. Vi støtter derfor oppfordringen fra midtveisevalueringen om å se på
88 økonomiske støtteordninger for studenter med komplekse behov, samt gjøre en vurdering av hvordan
89 reisestøtten kan tilpasses studenter som har større reisekostnader på grunn av avstand fra det sentrale
90 Europa.

92 NSO mener:

- 93 • Det bør innføres støtteordninger som stimulere til at studenter i ytterkantene av Europa, samt
94 studenter med mer komplekse behov, i økt grad deltar i programmet.

96 **Utydelige oppstartsdatoer og stipend**

97 Et mindre problem som løftes frem i midtveisevalueringen er kompleksiteten av utregningen av stipend, da
98 dette leder til mer press på administrasjonen. Vi erfarer at et noe utydelig regelverk også gjør det vanskelig
99 for studenter å vite hva man har rett på av stipend. Et konkret tiltak som foreslås i evalueringen er at
100 utregningen av stipend endres til at man bruker måneder som enhet heller enn dager. Vi støtter dette
101 forslaget, da oppstartsdatoer for semestre kan være utydelige når det kommer til utveksling, som leder til
102 en del usikkerhet for studentene.

104 NSO mener:

- 105 • Kunnskapsdepartementet bør spille inn behovet for å forenkle utregningen av stipend.